

Van meld- naar aantoonplicht. Een onderzoek naar een systeem van digitale surveillance (2013). C. Veen en J.G. Brouwer (Rijksuniversiteit Groningen). Politiekunde 54

Doelstelling

De ontwikkeling van een systeem dat het de politie mogelijk maakt om op afstand te controleren of de verbannen voetbalsupporter zich niet in het verboden gebied bevindt. Beoogd wordt om duidelijk en begrijpelijk de meerwaarde van een dergelijk systeem uiteen te zetten. Het onderzoek kijkt tevens in hoeverre het nuttig is om, ten aanzien van de digitale aantoonplicht, een pilot te draaien.

Hoofdvraag

Kunnen we met behulp van technologie een instrument ontwikkelen dat enerzijds de naleving van de stadionverboden waterdicht maakt en anderzijds de politieorganisatie niet te veel capaciteit kost?

Methoden van onderzoek

- literatuuronderzoek en analyse van de wetgeving en de rechtspraak met betrekking tot stadion- en gebiedsverboden, waaronder de huidige meldingsplicht
- gesprekken met verschillende experts en ervaringsdeskundigen op het gebied van ICT en privacy, waaronder politiemensen uit de politieregio Groningen en het KLPD.

Samenvatting

De wet biedt de burgemeester de mogelijkheid tot het opleggen van een meldingsplicht aan voetbalhooligans. Dit houdt in dat iemand verplicht is om zich tijdens de wedstrijd te melden op een politiebureau. Men dacht hiermee de burgemeester een effectief middel te verschaffen om de naleving een stadionverbod af te dwingen, maar de praktijk is anders. De tijd die gemoeid is met het melden, is vaak te kort. De hooligan kan daardoor, nadat hij zich gemeld heeft, alsnog naar de wedstrijd. Een plicht om zich kort voor, tijdens en na de wedstrijd te melden, is echter te zwaar. De maatregel krijgt dan het karakter van een vrijheidsbenemende sanctie. En dat was nadrukkelijk niet de bedoeling van de wetgever.

In dit onderzoek wordt een alternatief geboden voor de huidige meldingsplicht. Er is met verschillende experts en ervaringsdeskundigen op het gebied van ICT en privacy (juristen) zowel binnen als buiten de politie gesproken. Deze gesprekken hebben geleid tot meer inzicht in de wijze waarop de digitale aantoonplicht zou kunnen worden ingericht, hierbij rekening houdend met enerzijds het privacy-recht van de supporter en anderzijds de werkbaarheid voor de politieorganisatie. Met de digitale aantoonplicht moet de verbannen supporter aantonen niet in het stadion aanwezig te zijn door telefonisch bereikbaar te zijn voor een politiecomputer. Deze computer identificeert de betreffende persoon en kan bepalen of deze zich buiten het verboden gebied bevindt. Zo kan de politie op afstand controleren of de verbannen voetbalsupporter zich aan het stadionverbod houdt. Een digitale aantoonplicht lost een groot deel van de problemen met de huidige meldingsplicht op. De onderzoekers adviseren dan ook om de digitale aantoonplicht in een pilot te testen.